

عنوان مقاله:

ارزیابی تنوع و تحمل به خشکی در نسل F₃ حاصل از تلاقی بین گونه ای گلرنگ اهلی (*Carthamus tinctorius* L.) و وحشی (*C. oxyacanthus* L.)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زراعی ایران، دوره 16، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فاطمه مصطفائی - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

آقا فخر میرلوحی - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

قدرت اله سعیدی - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

محمدرضا سبزیلیان - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

پروانه عسگری نیا - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

مهدی قیصری - دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

خلاصه مقاله:

گلرنگ با کیفیت بالای روغن دانه و تحمل زیاد به تنش های محیطی در تولید دانه های روغنی از اهمیت خاصی برخوردار است. گونه های وحشی خویشاوند تلاقی پذیر یکی از منابع ژن های مفید برای بهبود ارقام زراعی در این گیاه به شمار می آیند. این تحقیق به منظور بررسی تنوع ژنتیکی و تحمل به خشکی ۴۱ فامیل F₃ حاصل از تلاقی بین گونه ای گلرنگ اهلی (*Carthamus tinctorius* L.) و گلرنگ وحشی (*C. oxyacanthus* L.) در قالب طرح بلوک کامل تصادفی با سه تکرار در دو محیط تنش و عدم تنش خشکی انجام شد. وراثت پذیری عمومی بالایی برای صفات تعداد روز تا گلدهی، تعداد روز تا رسیدگی، ارتفاع بوته، تعداد انشعاب در بوته، تعداد طبق در بوته، تعداد دانه در طبق، وزن هزار دانه و عملکرد دانه تک بوته در این جمعیت، مشاهده شد. بیشترین ضریب تنوع ژنتیکی مربوط به صفت عملکرد دانه تک بوته در شرایط تنش و عدم تنش (به ترتیب ۴۱ و ۳۶ درصد) بود. نمودار توزیع فراوانی صفات بیانگر تفکیک متجاوز در بین فامیل های F₃ مورد ارزیابی در هر دو جهت و در هر دو شرایط تنش و عدم تنش خشکی برای اکثر صفات بود. وجود اثر متقابل معنی دار فامیل و محیط در همه صفات بیانگر واکنش متفاوت فامیل ها در بروز این صفات در محیط های مختلف رطوبتی بود. فامیل ۳۶ که دارای عملکرد بالایی در هر دو شرایط محیطی و کاهش عملکرد پایین در اثر تنش بود، به عنوان برترین فامیل شناسایی شد. نتایج این آزمایش نشان داد که می توان در برنامه های اصلاحی از گلرنگ وحشی *C. oxyacanthus* L. جهت بهبود بعضی از صفات ژنوتیپ های زراعی گلرنگ و تولید لاین های متحمل به خشکی بهره برداری کرد.

کلمات کلیدی:

,Drought stress, Genetic diversity, Transgressive segregation and Wild safflower
تفکیک متجاوز، تنش خشکی، تنوع ژنتیکی و گلرنگ وحشی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1482949>

